

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - (voor)ontwerp besluit van de Vlaamse Regering betreffende de elektronische meldplicht voor schepen die gevaarlijke goederen vervoeren
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Het voorstel van beslissing strekt ertoe voor schepen die gevaarlijke goederen vervoeren op de Vlaamse vaarwegen een elektronische meldplicht in te voeren. Dergelijke meldplicht is in de Europese regelgeving over het vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren als een mogelijkheid voorzien. Om redenen van veiligheid, vooral in het raam van eventuele calamiteiten op en naast de waterweg, is het belangrijk dat de overheid over informatie beschikt betreffende onder meer de aard en hoeveelheid van de lading en de gevolgde route. Het is dus opportuun om een veralgemeende verplichting tot melding van het vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren in te voeren. In het licht van de technologische vooruitgang kan aan de schepen die gevaarlijke goederen vervoeren worden opgelegd om die melding op elektronische wijze te verrichten.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op het beleidsveld waterinfrastructuur en beleid. Het beoogt de veiligheid van het vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren te vergroten.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2020/164 van 20 mei 2020.

Advies inspectie van Financiën dateert van 03.07.2020. Er is geen begrotingsakkoord vereist.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Geharmoniseerde regels in verband met het internationaal vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren zijn vastgesteld in het Verdrag inzake het internationaal vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren (ADN). België is een van de partijen bij dit verdrag. Het ADN-verdrag bestaat uit een eerder beknopte hoofdtekst en een bijlage met bijzonder gedetailleerde voorschriften. In de praktijk worden de voorschriften in de ADN-bijlage elke twee jaar aangepast. Dit gebeurt overeenkomstig een procedure die werd vastgesteld in artikel 20 van het ADN-verdrag. De recentste versie wordt aangeduid als ADN 2019 en is van toepassing sinds 1 januari 2019.

Sinds 1 januari 2009 past ook de Europese Unie de bepalingen van het ADN toe op het vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren. De EU-lidstaten, waaronder België, zijn ertoe gehouden de ADN-voorschriften ook voor het binnenlands vervoer van gevaarlijke goederen in hun interne recht om te zetten, op basis van Richtlijn 2008/68/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 september 2008 betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over land. De voornoemde richtlijn werd al herhaaldelijk gewijzigd, onder meer om de tweejaarlijkse aanpassingen aan de ADN-bijlage van toepassing te verklaren.

De bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staats hervorming heeft het zwaartepunt van de bevoegdheden met betrekking tot de ADN-voorschriften naar de gewesten doen verschuiven. Alleen het vervoer van radioactieve stoffen, ontplofbare stoffen en dierlijke stoffen die een gevaar vormen voor de bevolking zijn nog uitgesloten van deze gewestbevoegdheid. Alleen die bepalingen van het ADN-verdrag en de ADN-bijlage die specifiek betrekking hebben op één van de drie genoemde categorieën van goederen behoren tot de federale bevoegdheden, terwijl de bepalingen die op gevaarlijke goederen zonder onderscheid van toepassing zijn, behoren tot de gewestbevoegdheden.

Het ADN-verdrag en de ADN-bijlage zijn op dit ogenblik in de Vlaamse regelgeving omgezet door het besluit van de Vlaamse Regering van 25 mei 2018 tot aanpassing van de regelgeving betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang. Als bijlage bij het besluit van 25 mei 2018 was een Nederlandse vertaling van de integrale ADN-bijlage (met name ADN 2017) gevoegd. Het besluit heeft artikel 17ter, § 1 van de wet van 5 juni 1972 op de veiligheid van de vaartuigen en artikel 5 van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren als rechtsgrond.

Naar luid van subsecties 7.1.5.8 (drogeladingschepen) en 7.2.5.8 (tankschepen) van de ADN-bijlage, versie 2019, moet de schipper de informatie verschaffen conform de plaatselijke, regionale of internationale voorschriften die in algemene zin van toepassing zijn op het goederenvervoer over de binnenwateren. Dit verleent de Staten de bevoegdheid om de meldingsplicht aan te passen aan de technologische vooruitgang, zijnde een elektronische meldingsplicht.

Wanneer ADN-transport de bevoegdheidsgrenzen van het Vlaamse Gewest nadert of een reis aanvat vanaf een ligplaats in het Vlaamse Gewest, is het in kader van de veiligheid essentieel dat dit feit aan de overheid wordt gemeld. Deze informatie, evenals gegevens over de aard en hoeveelheid, oorsprong en bestemming van de gevaarlijke goederen en de te volgen route, is immers belangrijk in het raam van eventuele calamiteiten op en naast de waterweg. Indien beschikbaar, kan deze informatie ook worden opgevraagd door de hulpdiensten. Het is derhalve noodzakelijk om een veralgemeende verplichting tot melding van het vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren in te voeren.

Als bevoegde overheid om deze melding te ontvangen, wordt De Vlaamse Waterweg NV aangewezen, vermits deze taak nauw aansluit bij de omvangrijke bevoegdheden in verband met het vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren die dit agentschap reeds heeft.

In het licht van de technologische vooruitgang wordt aan de schepen opgelegd om de melding op elektronische wijze te verrichten. Dit brengt voor de overheid aanzienlijk minder werklast met zich mee dan het verwerken van mondelinge meldingen (via radio) of schriftelijke meldingen. Schepen die gevaarlijke goederen vervoeren, zijn doorgaans goed uitgerust met technologische hulpmiddelen, zodat een elektronische meldingsplicht geen bezwaar vormt. Een groot deel van de schepen dat gevaarlijke goederen vervoert, met name de containerschepen en de tankschepen, heeft bij het bevaren van de Rijn en bepaalde andere Nederlandse vaarwegen reeds de verplichting om elektronische meldingen te verrichten. Om de administratieve last tot een minimum te beperken, wordt de ontworpen meldingsregeling afgestemd op de regeling in het Rijnvaartpolitierglement (o.m. art. 12.01 Rijnvaartpolitierglement) en de Nederlandse regelgeving (o.m. art. 2 Regeling houdende nadere voorschriften voor de scheepvaart aangaande melden, uitluisteren en communiceren op de binnenwateren).

De bedoelde meldingsverplichting wordt opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 25 mei 2018 tot aanpassing van de regelgeving betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang.

Vermits het voorliggend ontwerp van besluit een regeling bevat in de zin van art. 6, §3bis, 6° van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot Hervorming der Instellingen, zal hierover overleg worden gepleegd met de federale overheid en het Waalse en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest overeenkomstig vermeld artikel van de bijzondere wet .

Indien dit overleg aanleiding geeft tot inhoudelijke bezwaren of opmerkingen vanwege één of meer van de vermelde overheden zal de Minister-president van de Vlaamse Regering de bijgevoegde nota aan het Overlegcomité en het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering indienen op een volgend Overlegcomité.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 behelst een wijziging van artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 25 mei 2018 tot aanpassing van de regelgeving betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang. Vermits dit besluit een extra bijlage invoegt, moet de bijlage in het geldende besluit een nummering krijgen.

Artikel 2 voegt in het besluit van de Vlaamse Regering van 25 mei 2018 tot aanpassing van de regelgeving betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang een bepaling in met betrekking tot de boogde meldplicht.

De verplichting is van toepassing op vaartuigen die gevaarlijke goederen vervoeren over de binnenwateren, maar uitsluitend indien het decreet van 6 juli 2012 betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren erop van toepassing is. Bijgevolg is de verplichting onder meer niet van toepassing op het vervoer van gevaarlijke goederen door vaartuigen die eigendom zijn van de strijdkrachten en op het vervoer van gevaarlijke goederen door zeeschepen over de maritieme waterwegen die deel uitmaken van de binnenwateren. Die laatste categorie is overigens aan een andere meldingsplicht onderworpen.

In het tweede en het derde lid wordt nauwkeurig opgesomd welke gegevens dienen te worden gemeld. Deze opsomming is, in overeenstemming met wat hierboven werd uiteengezet, enigszins afgestemd op de meldingsregeling in het Rijnvaartpolitierglement en in de Nederlandse regelgeving.

Het vierde lid betreft de wijze waarop de elektronische melding moet worden verricht.

Het vijfde en het zesde lid hebben betrekking op de wijziging van de gegevens tijdens de reis en de onderbreking van de reis. Ook deze bepalingen zijn afgestemd op de meldingsregeling in het Rijnvaartpolitierglement en in de Nederlandse regelgeving.

Artikel 3 vervangt het opschrift van de bestaande bijlage

Artikel 4 voegt een bijlage 2 toe aan het besluit.

Artikel 5 regelt de inwerkingtreding van het besluit.

Artikel 6 gelast de Vlaamse minister, bevoegd voor het beleidsveld waterinfrastructuur en beleid met de uitvoering van het besluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse overheid.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor bestuurszaken, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- a. Personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet.
- b. Werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven.
- c. Investerings en schuld: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg.
- d. Ontvangsten: het voorstel resulteert niet in bijkomende ontvangsten.
- e. Conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring dient over het bijgevoegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering overleg te worden gepleegd met de federale overheid en het Waalse en het Brussels Hoofdstedelijke Gewest op grond van de Bijzondere Wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980, artikel 6, § 3 bis, 6°. Indien door één of meer overheden inhoudelijke bezwaren of opmerkingen worden geformuleerd zal het ontwerp door de Minister-president worden geagendeerd op een volgende vergadering van het Overlegcomité, voor verdere bespreking.

Indien het overleg met de federale overheid en het Waalse en het Brussels Hoofdstedelijke Gewest geen aanleiding geeft tot aanpassingen, dan zal het ontwerp voor advies worden voorgelegd aan de Raad van State. Na dit advies, en na eventuele aanpassingen waartoe het aanleiding zou geven, zal het ontwerp voor definitieve goedkeuring aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de elektronische meldplicht voor schepen die gevaarlijke goederen vervoeren;
- 2° de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken te gelasten over vernoemd ontwerp van besluit overleg te plegen met de federale overheid en het Waalse en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest overeenkomstig artikel 6, §3bis, 6° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen;
- 3° de Minister-president van de Vlaamse Regering te gelasten de bijgevoegde nota aan het Overlegcomité en het voornoemde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering in te dienen op een volgend Overlegcomité indien het overleg vermeld sub 2° aanleiding geeft tot inhoudelijke bezwaren of opmerkingen vanwege de vermelde overheden,
- 4° de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken te gelasten over het voormelde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, als het overleg op grond van de Bijzondere Wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980, artikel 6, § 3 bis, 6°. geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principiële goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS

Bijlagen:

- het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de elektronische meldplicht voor schepen die gevaarlijke goederen vervoeren en de bijlage bij het voornoemde besluit (bijlage 1);
- het advies Inspectie Financiën (bijlage 2).
- de nota aan het Overlegcomité(bijlage 3).